

היום הגדול, יום הדין, יום החשבון, שאין לו לאדם להגן עליו אלא מעשיו הפשטים שהוא עושה בעולם הזה כדי שיגנו עליו באתה השעה.

בא ראה, וייראו האנשים פי הובאו בית יוסף. ומה פלם היו גבורים, פלם תזקים, ועלם אחד שהביא אותם לבית יוסף פחדו - פשיבא הקדוש ברופ הוא לתבע אותו לדין את האדם על אחת פמה וכמה.

משום כך צריך לאדם להזהר בעולם הזה להתחזק בקדוש-ברוף-הוא, וישים בו את בטחונו. שאף על גב שהוא חטא, אם יחזר ממנו בתשובה שלמה, הרי הוא תקיף תזק, ויתחזק בו בקדוש-ברוף-הוא כאלו לא חטא. שהרי השבטים, משום שחטאו על גנבת יוסף היו פוחדים, שאלמלא לא חטאו לא היו פוחדים כלל, משום שחטאי האדם משברים את לבו, ואין לו כלל כח. מה הטעם? שהרי אותו יצר הטוב נשבר עמו, ואין לו כח להתחזק על אותו יצר הרע, ועל זה כתוב (דברים ב) מי האיש הירא ורף הלכב, הירא [שירא ו] מן החטאים שבגדו, שהם שבר הלב של האדם.

ובא ראה לכמה דורות נפרע הקדוש ברוף הוא מאותם חטאי השבטים, שהרי אין נאכד מלפני הקדוש ברוף הוא פלום, ונפרע מדור לדור, והדין תמיד עומד לפניו עד שנפרע, ושורה הדין במקום שצריך.

מנין לנו? מחזקיהו. חזקיהו חטא

ותא חזי, וייראו האנשים פי הובאו בית יוסף. ומה כלהו הו גיברין, פלהו תקיפין, וחד עולימא דאיתי לון לביתא דיוסף, דחלו. פד ייתי קדשא ברין הוא למתבע ליה לדינא לבר נש, על אחת פמה וכמה.

וגסותא דרוחא. ובגין כך בעי בר נש לארגזא (ליה) תדיר, מההוא יומא רבא, יומא דדינא, יומא דחושפנא. דלית ליה לבר נש לאגנא עליה, אלא עובדוי דכשרן, דאיהו עביד בהאי עלמא. בגין דיגינו עליה בההיא שעתא.

תא חזי, וייראו האנשים פי הובאו בית יוסף. ומה כלהו הו גיברין, פלהו תקיפין, וחד עולימא דאיתי לון לביתא דיוסף, דחלו. פד ייתי קדשא ברין הוא למתבע ליה לדינא לבר נש, על אחת פמה וכמה.

בגין כך בעי ליה לבר נש, לאזדהרא בהאי עלמא. לאתתקפא ביה בקדשא ברין הוא, וישוי ביה רוחצניה. דאף על גב דאיהו חטי, אי יהדר מניה בתיובתא שלימתא, הא תקיף איהו, ויתתקף ביה בקדשא ברין הוא, פאילו לא חטא.

דהא שבטין, בגין דחטו על גניבת יוסף, הו דחלין. דאלמלא לא חטו, לא הו דחלין כלל. בגין דחובוי דבר נש מתברין לפיה, ולית ליה חילא כלל. מאי טעמא, דהא ההוא יצר הטוב אתבר עמיה, ולית ליה חילא לאתתקפא על ההוא יצר הרע. ועל דא כתיב, (דברים ב) מי האיש הירא ורף הלכב, הירא (יראח דא) מחובין דבידוי, דאינון תבירא דלפא דבר נש.

ותא חזי, לכמה דרין אתפרע קדשא ברין הוא, מאינון חובין דשבטין, דהא לא אתאביד מקמיה דקדשא ברין הוא כלום.

ואתפרע מדרא לדרא, ודינא קיימא קמיה תדיר, עד דאתפרע, ושרי דינא באתר דאצטריך.

מנלן, מחזקיהו. חזקיהו חב ההוא חובא, דגלי סתירין דקדשא ברין

את אותו החטא, שגלה את נסתרות הקדוש ברוך הוא לשאר העמים עובדי עבודת פוכבים ומזלות, שלא היה צריך לגלות, והקדוש ברוך הוא שלח את ישעיהו ואמר לו, (ישעיה לט) הנה ימים באים ונשא כל אשר בביתך ואשר אצרו אבותיך עד היום הנה וגו'.

בא ראה פמה גרם אותו החטא משום שגלה מה שהיה נסתר, שפיון שהתגלה, נתן המקום למקום אחר שלא צריך לשלט עליו. משום כך אין ברכה שורה אלא במקום נסתר. ובארובה, מה שהוא [היה] נסתר, הברכה [שהיתה] שורה עליו. פיון שנתגלה, נתן מקום למקום אחר לשלט עליו.

בתוב (איכה א) כל מכבדיה הזילוה פי ראו ערותה, ובארובה. אבל כל מכבדיה הזילוה - זו מלכות בבל, שהרי משם נשלח דורון לירושלים, שכתוב (ישעיה לט) בעת ההיא שלח מראדך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו.

ומה פתיב בהו? שלום לחזקיהו מלך יהודה ושלום לאלהים הגדול ושלום לירושלים. פיון שיצא הפתק שלו ממנו, החזיר על לבו ואמר: לא נאה שעשיתי שהקדמתי את שלום העבד לשלום רבו. קם מכסאו ופסע שלש פסיעות, והחזיר את הפתק שלו, וכתב אחרים תחתיים. וכך כתב: שלום לאלוה הגדול, שלום לירושלים, ושלום לחזקיהו. וזהו מכבדיה.

ואחר כך הזילוה. מה הטעם הזילוה? משום פי ראו ערותה, שהראה להם חזקיהו, שאלמלא כך לא הזילוה אחר כך. מתוך

הוא, לשאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות, דלא הוה אצטריך לגלאה. וקודשא בריך הוא שדר ליה לישעיהו, ואמר ליה, (ישעיה לט) הנה ימים באים ונשא כל אשר בביתך ואשר אצרו אבותיך עד היום הנה וגו'.

תא חזי, פמה גרים ההוא חובא, בגין דגלי מה דהוה סתים. דכיון דאתגלי, אתייהיב דוכתא לאתר אתרא דלא אצטריך, לשלטאה עליה. בגין כך לאו ברכה שריא, אלא באתר סתים. ואוקמוה, מה דאיהו (הוה) סתים, ברכה (דחתה) שריא עלוי, פיון דאתגלי אתייהיב דוכתא, לאתר אתרא לשלטאה עלוי.

בתוב, (איכה א) כל מכבדיה הזילוה פי ראו ערותה, ואוקמוה. אבל כל מכבדיה הזילוה, דא הוא מלכות בבל, דהא מתמן אשתדר דורון לירושלם. דכתוב, (ישעיה לט) בעת ההיא שלח מרודך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו.

ומה פתיב בהו, שלום לחזקיהו מלך יהודה, ושלום לאלהא רבא ושלום לירושלם. פיון דנפק פתקיה מניה, אהדר ללביה ואמר, לא יאות עבדית לאקדמא שלמא דעבדא, לשלמא דמאריה. קם מפורסיה ופסע תלת פסיען ואהדר פתקיה, וכתב אחרנין תחותיהו, וכתב הכי. שלום לאלהא רבא, שלום לירושלם, ושלום לחזקיהו, ודא הוא מכבדיה. (דף רב ע"ב).

ולבתר הזילוה, מאי טעמא הזילוה. בגין פי ראו ערותה, דאחזי לון חזקיהו. דאלמלא כך, לא הזילוה לבתר. מגו דהוה זכאה חזקיהו יתיר, אתעפב מלה מלאייתאה, ולא אתא ביומוי. דכתוב,

ולא אתא ביומוי. דכתוב,